

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 474/2011-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. V. V., Ž., zastúpeného advokátkou JUDr. Ľ. B., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 917/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. V. V. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. októbra 2011 doručená sťažnosť Ing. V. V. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 917/2008 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

„Sťažovateľ sa obracia na Ústavný súd SR v tej istej veci s opakovanou sťažnosťou na porušovanie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 917/2008 v čase po vydaní druhého nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 28/08-33 zo 17. apríla 2008, ako aj v globále v celkovej dobe súdneho konania.

Sťažovateľ zaslal doporučené poštou dňa 22. 03. 2001 Okresnému súdu Bratislava III žalobu o zaplatenie sumy 404.400,- Sk titulom bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Spor bol vedený týmto súdom pod sp. zn. 30 C 46/01. Súd vo veci nekonal od 05. 04. 2001 až do septembra 2004, kedy bolo vytýčené prvé pojednávame, súd nevykonal žiaden relevantný úkon. Sťažovateľ sa preto obrátil so sťažnosťou na Ústavný súd SR, ktorý nálezom č. IV. ÚS 206/05-23 zo dňa 11. októbra 2005 rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov bolo porušené a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie. Zároveň prikázal Okresnému súdu Bratislava III konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

Následne, po vydaní uvedeného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, bola vec sťažovateľa postúpená na prejednanie Okresnému súdu Pezinok, kde je vedená pod sp. zn. 5 C 917/2008. Keďže, aj napriek nálezu ústavného súdu, prietahy v konaní pretrvávali, podal sťažovateľ opakovanú sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý druhým nálezom II. ÚS 28/08-33 zo dňa 17. 04. 2008 zistil a konštatoval, že postup súdu v predmetnom konaní bol opätovne poznačený dlhodobými a neodôvodnenými prietahmi, a teda právo sťažovateľa bolo porušené. Zároveň priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie.

Aj po vydaní druhého nálezu ústavného súdu dochádzalo podľa názoru sťažovateľa k zdĺhavému postupu súdu a neodôvodneným prietahom v konaní. Vo veci boli síce vytýčené

viaceré pojednávania, tieto však boli bezdôvodne odročované, neboli vždy dôvodné a medzi jednotlivými pojednávaniaми bola zbytočne dlhá doba. Po vydaní druhého nálezu Ústavného súdu sa nevykonávalo prakticky žiadne dokazovanie, ani iné relevantné úkony, napriek tomu prvostupňový súd vo veci rozhodol až rozsudkom 5 C 917/2008-782 zo dňa 04. 10. 2010, ktorý z dôvodu odvolania podaného žalovaným nenadobudol právoplatnosť.

Ústavný súd Slovenskej republiky v obidvoch svojich nálezocho konštatoval, že v danej prejednávanej veci sa nejedná ani o skutkovú ani právne zložitú vec, no našim súdom trvalo viac ako desať rokov, kým vo veci vydali vôbec prvé rozhodnutie, ktorým žalobe sťažovateľa vyhovel v celom rozsahu. S týmto rozhodnutím sťažovateľ síce v plnom rozsahu súhlasí, keďže však nie je právoplatné, stav jeho právnej neistoty naďalej pretrváva. Odvolanie proti rozsudku prvostupňového súdu podal žalovaný podaním zo dňa 20. 10. 2010, do dnešného dňa súd o podanom odvolaní nekonal.“

Sťažovateľ ďalej uviedol, že „má za to, že postupom prvostupňového Okresného súdu Pezinok v konaní 5 C 917/2008 bolo znova, opakovane, porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“, a preto navrhuje, aby ústavný súd nálezoм takto rozhodol:

„1. Okresný súd Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 917/2008 porušil základné právo sťažovateľa Ing. V. V. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Sťažovateľovi Ing. V. V. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 50.000,- EUR, ktoré je Okresný súd Pezinok povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od rozhodnutia Ústavného súdu SR.“

Okrem uvedeného sťažovateľ žiada, aby mu ústavný súd priznal aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (okresný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sa namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva

na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. marca 2009).

Ústavný súd konštatuje, že predmetom sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľa, podľa ktorého postupom okresného súdu v konaní vedenom pod

sp. zn. 5 C 917/2008 malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Zo zistení ústavného súdu, ako aj zo samotnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd na pojednávaní uskutočnenom 4. októbra 2010 rozhodol rozsudkom v merite veci a po podaní odvolania 20. októbra 2010 predložil vec na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), ktorému bol spis doručený 16. decembra 2010. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že okresný súd rozhodnutím vo veci ešte pred doručením sťažnosti ústavnému súdu vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľa, a preto už nemohol v čase doručenia sťažnosti žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne spôsobiť prietahy v ňom, a teda nemohol už ani porušovať sťažovateľom v sťažnosti označené práva.

Uvedené konštatovanie vychádza zo štandardnej judikatúry ústavného súdu a ústavný súd k nemu dospel aj napriek tomu, že vo svojich predchádzajúcich nálezochoch (sp. zn. IV. ÚS 206/05 z 11. októbra 2005 a sp. zn. II. ÚS 28/08 zo 17. apríla 2008) vyslovil, že v napadnutom konaní postupom okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Keďže sťažovateľ, ako už bolo uvedené, namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní sťažnosťou doručenou ústavnému súdu až 6. októbra 2011, t. j. v čase, keď okresný súd už vo veci samej nekonal, v dôsledku čoho už k porušovaniu v sťažnosti označených práv jeho postupom nemohlo dochádzať, ústavný súd sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími návrhmi v nej uvedenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2011